Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 72.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

SRODA 29 Marca 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła poń. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
	6	27 7. 11	−2. 1	2 24	Wschodni słaby	Pochmurno	Deszcz
27	2	7. 20	+8. 6	3 71	Wschodni średni	,,	
	10	7. 70	+2. 4	2 44	ZPn. Wschodni ,,	,,	

Wir Ferdinand der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Hungarn und Böhmen, dieses Namens der Fünfte, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Ober- und Nieder-Schlesien; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol. 2c. 2c.

Um Unseren getreuen Unterthanen einen weiteren Beweis Unseres Vertrauens zu geben, und ihnen zu zeigen, wie sehr Wir geneigt sind, selbst gegen Verirrte Gnade zu üben, sohin von den Uns dießfalls zustehenden Rechte Gebrauch zu machen, haben Wir Uns bewogen gefunden, insbesondere rücksichtlich Unserer Königreiche Galizien und Lodomerien, dann des lombardisch-venetianischen Königreiches folgende Bestimmungen zu treffen:

Erstens: Sämmtlichen in den Königreichen Galizien und Lodomerien, mit Einschluß des Krakauer Bezirkes, dann im lombardisch-venetianischen Königreiche wegen Hochverraths oder Störung der inneren Ruhe des Staates in Untersuchung gezogenen, und gegenwärtig in der Strafe befindlichen Individuen vom Civilstande ist die noch übrige Strafzeit nachgesehen, so fern sie nicht auch anderer Ver-brechen schuldig erkannt worden sind.

Zweitens: Bezüglich der bei den Gerichten der gedachten Königreiche wegen solcher Verbrechen verhafteten, aber noch nicht definitiv abgeurtheilten Individuen soll jedes weitere Verfahren niedergeschlagen, und eine neue Untersuchung wegen ähnlicher Thatsachen, welche dieser Unserer Entschließung vorausgegangen sind, nicht mehr eingeleitet werden; jedoch sollen die im ersten und in dem gegenwärtigen Absatze erwähnten Individuen, wenn sie Ausländer sind, sogleich aus Unseren Staaten abgeschaft werden, und dieselben nur mit Unserer ausdrücklichen Erlaubniß wieder betreten dürfen.

Drittens: Jene Leute aus den gedachten Königreichen, welche, weil sie in politische Umtriebe verflochten, oder dabei compromittirt waren, an einen anderen Ort confinirt wurden, sind in den Genuß ihrer Freiheit zu setzen.

Viertens: Diejenigen, welche aus gleichen Gründen einem speciellen Verbote unterzogen wurden, sind von diesem loszuzählen.

Sonach erwarten Wir mit Zuversicht, daß durch die-

MY FERDYNAND I. z Bożéj Łaski Cesarz Austryi; Król Węgierski i Czeski, tego imienia Piąty, król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi, i Illiryi; Arcyxiążę Austryi; Xiążę Lotaryngii, Salcburgu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Wyższego i niższego Szlązka; Wielki Xiążę Siedmiogrodzki, Margrabia Morawii; uksiążęcony Hrabia w Habsburgu i Tyrolu i t. d., i t. d., i t. d.

Ażeby naszym wiernym poddanym dać dalszy dowód Naszego zaufania, i okazać Im, jak jesteśmy skłonnymi, nawet przestępnym łaskę okazać, na mocy służącego Nam Prawa, widzimy się być spowodowanymi, ogłosić następujące rozporządzenia, dotyczące szczególniéj Naszych Królestw Galicyi, Lodomeryi, niemniéj Lombardyi i Wenecyi:

Najprzód: Wszystkim osobom cywilnym w Królestwach Galicyi i Lodomeryi (włącznie z Okręgiem Krakowskim, tudzież w Królestwie Lombardzko-Weneckiém obwinionym o zdradę główną i zamieszanie pokoju publicznego, tak pod inkwizycyą zostającym, jak niemniéj już pełniącym karę, o ile byci innych zbrodni winnymi nie byli, uznani téjże kary ma być darowaną.

Powtóre: Co do osób pomienionych królestw w zarzucie tychże zbrodni uwięzionych, lecz jeszcze ostatecznie nie osądzonych, uchyla się dalsze postępowanie, a nowe dochodzenie względem podobnych czynów, które Nasze niniejsze postanowienie poprzedziły, miejsca mieć nie może: — wszelako osoby wspomniane w obydwóch tych ustępach, gdyby były cudzoziemcami, winny się wydalić z Państw Naszych, i jedynie za Naszém szczególném pozwoleniem do tychże powrócić mogą.

Po trzecie: Tym sposobem w pomienionych Królestwach, dla których z powodu uwikłania się lub skompromitowania w wypadkach politycznych miejsce pobytu oznaczoném było, pozostawia się możność korzystania z łaski należącéj się niniejszém postanowieniem.

Po czwarte: Ci, którzy z podobnych przyczyn pod nadzorem Władz zostawali, od takowego mają być uwolnionemi.

W następności niniejszego Naszego rozporządzenia spodziewamy się z pewnością, że umysły

se Unsere Bestimmungen die Gemüther sich beruhigen, Ruhe und Ordnung überall zurückkehren, und Unsere getreuen Unterthanen Uns die Liebe und Anhänglichkeit beweisen werden, die sie bei so vielen Gelegenheiten rühmlichst bewährt haben.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien, den zwanzigsten März, im Eintausend achthundert acht und vierzigsten, Unserer Regirung im vierzehnten Jahre.

(L.S.) FERDINAND

Franz Graf von Kolowrat,
prov. Minister-Präsident.
Ludwig Graf von Taaffe,
Minister der Justiz.
Franz Freiher v. Pillersdorf,
Minister der Inneren.
Nach Sr. k. k. apostol. Majestät höchst eigenem Befehle.
Wenzeslaw Ritter von Zaleski,
k. k. Hofrath.

się uspokoją, porządek i spokojność wszędzie powrócą a Nasi wierni poddani okażą Nam tę miłość i przychylność, których w tylu okolicznościach świetne dali dowody.

Wydano w naszém Cesarskiém główném i Rezydencyonalném mieście Wiedniu dnia dwudziestego Marca, tysiąc ośmset czterdziestego osmego roku.

(M. P.) FERDYNAND.

Franciszek hr. Kolowrat
tymczasowy Prezes Ministrów.
Ludwik hr. Taaffe
Minister sprawiedliwości.
Franciszek Baron Pillersdorff
Minister Spraw wewnętrznych.
W skutek Najwyższego rozkazu Najjaśniejszego Pana
Wacław Zaleski
c. k. Radca Dworu.

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Dziś we Środę, dnia 29 b. m. P. Władysław Iżycki były więzień polityczny łącznie z amatorami muzyki, akademikami tutejszymi, będzie miał zaszczyt dać Koncert na wsparcie swoich byłych towarzyszów niedoli. O bliższych szczegółach afisze doniosą.

Wczoraj wieczór miasto nasze powtórnie oświetlono na powitanie nowego oddziału ułaskawionych więźniów, których licznie zgromadzona publiczność od dworca kolei żelaznéj, z muzyką, przy pochodniach i radosnemi okrzykami aż na miejsca tymczasowego pobytu odprowadzała. Widok ten tak jest nadzwyczajny i w swoim rodzaju jedyny, że mu się trzeba koniecznie przypatrzyć, aby mieć o nim wyobrażenie, bo pióro nadaremnieby się siliło na skreślenie obrazu witających się ziomków, którzy się nie spodziewali oglądać, a przynajmniéj małą mieli nadzieję widzenia się w tém jeszcze życiu.

Wiadomości zagraniczne.

— *Berlin* 25 *Marca*. —

Przybyła z Poznania deputacya z arcybiskupem Przyłuskim, naczele udała się do Króla z prośbą, ażeby najłaskawiéj zezwolić raczył na narodowe zreorganizowanie Wielkiego Xięztwa Poznańskiego w ten sposób, by się rychło lecz spokojnie i prawnie pod opieką J. K. Mości rozwinąć mogła.

Przy podaniu środków, któremi, zdaniem téj deputacyi, wspomniony cel osiągnionym być ma, taż uprosiła ustanowienie tymczasowéj Kommissyi z członków publiczne zaufanie mających, na co Król zezwolić raczył najwyższém postanowieniem treści następującéj:

W przychyleniu się do przedłożonych mi waszych życzeń chętnie każę rozpocząć narodowe zreorganizowanie W. X. Poznańskiego, co w jak najkrótszym czasie uskutecznioném być ma. Zezwalam przeto także na utworzenie kommissyi z obu narodów, która się z moim naczelnym prezesem wspólnie naradzać będzie względem téj organizacyi, a po ukończeniu swéj pracy przedłoży mi w téj mierze potrzebne wnioski. Wspomniona jednak kommissya może być wtedy tylko czynną, jeżeli i póki prawy porządek i powaga władz w W. X. Poznańskiem utrzymane będą.

Berlin 24 Marca 1848 r.

(podpisano) *Fryderyk Wilhelm.*

Do Deputacyi Poznańskiéj:

— *Wrocław* 26 *Marca*. —

Kochany przyjacielu!

Właśnie odbieramy co do Poznania następującą wiadomość:

Król z początku Deputacyi odmówił, gdy prawie druga Deputacya niemców z Poznania nadeszła prosząc Króla o ustąpienie, Król był zmiękczony, lecz jeszcze nie zezwolił. Prawie nowy Minister Auerswald do Berlina przyjechał, i słysząc o Deputacyi, natychmiast Króla do tego nakłonił. Mówią iż, jeżeli odmówi wtenczas byłoby to przeciw życzeniu całego narodu i do nowéj rewolucyi byłaby przyczyna. Król zatem dekret następujący wydał:

Organizacya Xięztwa Poznańskiego ma być ta sama jaka była Patentem 1815 r. przyobiecaną, a zatém, wojsko czysto Polskie i Narodowe.

Administracya ta sama jaka była w Królestwie Polskim przed rokiem 30 więc także narodowa. — Organizowaniem wojska ma się natychmiast, Jenerał Williseis zająć.

Te wiadomości otrzymaliśmy od osoby zupełnie wiarogodnéj, która pewnie mniéj jak więcéj pisze.

— *Poznań* 23 *Marca*. —

Tutejsza gazeta donosi: Dziś znowu są ulice naszego miasta bardzo ożywione, publiczność bowiem oczekuje przybycia z Berlina niektórych z więźniów na wolność wypuszczonych: ciż zostali już po za miastem przyjęci od wielkiego mnóstwa

ludu z chorągwiami czerwono-białemi, i czarno-czerwono - złotemi na znak braterstwa z Narodem Niemieckim. Damy wieńczyły przybyłych, i w tryumfie w śród ciągłych okrzyków radości wprowadzonych do miasta, gdzie się na ratuszu zgromadzonemu Polskiemu komitetowi przedstawili. Potém udała się zgromadzona publiczność w uroczystym pochodzie, do strojnie przybranego kościoła parafialnego, gdzie się dziękczynne Nabożeństwo za oswobodzenie więźniów odprawiło. Wieczór o 6 znowu zgromadzona publiczność udała się za bramę Berlińską, i wprowadziła tym samym sposobem jak przed południem 4ch nowo przybyłych politycznych więźniów do miasta. Kilka mów miano dziś na publicznych miejscach do ludu, a po południu zgromadzili się licznie Niemieccy mieszkańcy pod gmachem sądowym celem naradzenia się względem środków bezpieczeństwa, i postanowienia w téj mierze. Władze miasta i policyi komitet zamieniły się w nieustające posiedzenie; członkowie ostatniego, na rannym posiedzeniu postanowili, że odtąd szeroką białą wstęgę z Polską i Niemiecką kokardą na kapeluszu nosić będą, aby łatwiéj od mieszkańców poznanemi byli, jako urzędnicy kommunalni. Spokojność i porządek publiczny nie były w niczem nadwerężone.

— *Hamburg* 24 *Marca.* —

Dzienniki tutejsze donoszą z xięztw Holsztyńskiego i Szleswigskiego jak następuje:

Ludność tych krajów odłączyła się od Danii i oświadczyła, iż odtąd do związku niemieckiego należy jako część niesłusznie od niego oderwana. W tym celu zaprowadzają tymczasowe rządy, tak że teraz królowi duńskiemu ten tylko pozostaje wybór, albo xięztwa jako takie uznać, lub téż orężem w ręku do powrotu zmusić. Ostatnie zdaje się być trudnejszém do wykonania niż pierwsze gdyż wszystko pała żądzą odzyskania niezawisłości od Danii i ściślejszego połączenia się z rzeszą niemiecką.

— *Paryż* 21 *Marca.* —

Austryacki radzca legacyi p. Thom, który tymczasowo sprawuje interessa missyi, wręczył p. Lamartine notę uwiadamiającą urzędownie o wypadkach w Wiedniu, najlepszém dla Francyi usposobieniem tchnącą. Także i poseł toskański odczytał dziś panu Lamartine depeszę swego rządu, który mu daje zlecenie do oświadczenia rządowi francuzkiemu zadowolenia W. Xięcia z zasady pokoju jaką rzeczpospolita francuzka przyjęła i upoważnia go do jak najgorliwszego utrzymywania stósunków przyjaznych między obu państwami.

W skutek odezwy ministerstwa arcybiskup miał wezwać duchowieństwo do brania udziału w nadchodzących wyborach. Niektórzy przyjęli już kandydaturę.

Xiążę Napoleon Bonaparte, syn Hieronima, ma zamiar wystąpić w Korsyce jako kandydat na zgromadzenie narodowe.

Courrier Français donosi za rzecz prawdopodobną, że rząd tymczasowy odłoży termin wyborów, ile że postanowienie jego odraczające wybory gwardyi narodowéj paryzkiéj do 5 kwietnia usuwa wszelką wątpliwość w téj mierze. Dziennik *Presse* utrzymuje że Cavaignac powołanym jest na ministra wojny, a Changarnier w jego miejsce jeneralnym gubernatorem Algieryi.

Minister spraw wewnętrznych i prefekt policyi wydali natępującą przestrogę do obcych rzemieślników: „Zawiadomiony o tém, że wielka liczba obcych rzemieślników swój kraj opuszcza udając się do Paryża w nadziei, że tam zatrudnienie i zarobek w publicznych pracowniach zapewnione zostaną, prefekt policyi widzi się zmuszonym podać do publicznéj wiadomości, że obcy rzemieślnicy nie będą mogli mieć udziału w pracy i nagrodzie jakie rząd i miasto Paryż swoim krajowcom przeznaczyły. W końcu ostrzega prefekt policyi, że pomimo to do Paryża przybywający wydaleni, a w razie potrzeby za granice odesłani będą. Ten sam los spotka wszystkich włóczęgów, którzyby się tylko ciężarem gmiu i przedmiotem obawy dla ludności krajowéj stali.

Według dziennika *Union* p. Rothschild udał się wczoraj do prefekta policyi i oświadczył mu, że daleki od téj myśli Paryż opuścić i swoje wypłaty zawiesić, przeciwnie postanowił, wszelkie swoje zobowiązania względnie rządowéj pożyczki wypełnić i wszelkie środki do ustalenia kredytu publicznego zarządzić; przyczém dodał, że towarzyszący mu jego bracia z Londynu i Frankfurtu w tych samych zamiarach i na radę z nim do Paryża przybyli. Zresztą co do klęsk których giełda paryzka obecnie doznała, publiczność zostaje w błędzie, gdyż nie teraźniejsza rewolucya może być uważaną za źródło obecnych kłopotów finansowych, które upadłość kilku firm zrządziły; to bowiem przesilenie pieniężne byłoby i bez rzeczonéj rewolucyi nastąpić musiało. Prefekt policyi zapytał p. Rothschilda, czyby nie żądał straży dla swego hotelu, czego jednak bankier ten odmówił, z tém dodaniem iż tylko pragnie, aby mu takie zaufanie okazywano jakie on w rządzie pokłada.

Marszałek Buguaut w mieście Perigueux został przesłuchany względem ważnych punktów odnoszących się do ministerstwa Guizota.

Dzienniki paryzkie bez wyjątku przepełnione są radosnemi wyrzeczeniami względem rewolucyi Wiédeńskiéj; „*Journal des Debats*" mówi, że się nie zdumiał nad tém ogromném zdarzeniem, gdyż w ostatnich czterech tygodniach tak się przyzwyczaił do nadzwyczajnych rzeczy, że się już nad niczem zdumieć nie jest w stanie. Wszyscy wiedzą w odrodzeniu Austryi najpewniejszą rękojmię utrzymania pokoju.

— *Londyn* 20 *Marca.* —

Lord Stratford Canning onegdaj wyjechał do Stambułu; pierwéj jednak ma jakiś czas w Wiedniu zabawić.

Angielskie dzienniki są przepełnione wiadomościami o najnowszych wypadkach w Wiedniu i Berlinie, że zaś wypadki w ostatniém mieście zaszłe, dopiéro do 17 Marca sięgają, nieorzekli jeszcze Politycy Angielscy względem nich żadnego zdania.

Admiralicya w Portsmoutch Plymoutch urządza stare okręta na mieszkanie dla Angielskich rzemieślników bez przytułku zostających z powodu nagłéj ich ucieczki z Francyi.

W banku angielskim znajduje się według ostatniego doniesienia 11,256,144 funtów ster. w banknotach i gotówce, które bez użytku leżą. Tak wielka summa rzadko bywa usuwana z obiegu i dowodzi niezaprzecznie upadanie angielskiego przemysłu i handlu, jedna tylko ztąd korzyść wynika, a tą jest, że tak wielkie bezpieczeństwo ze strony banku utrzymuje kursa papierów publicznych.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 27 do dnia 28 Marca.

Willmann Wilhelm, X. Białobrzeski Paweł, z Galicyi; — Gostkowska Izabella ob, Knopf Franciszek, z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Willman Wilhelm, do Galicyi; — Olszewska ob., do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Ner 7665.

CESARSKO KROLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na zasadzie Art. 12 Ust. Hyp. z roku 1844 wzywa mających prawo do spadku po ś. p. Józefie Grzegorzu dwojga Imion Patrowskim pozostałego, a mianowicie składającego się z połowy Domu Nro 176 w Gminie VIII. położonego, aby z prawami swemi w terminie miesięcy 3ch do Trybunału zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadek ten pozostałym córkom Maryannie z Patrowskich Koliśkiewiczowéj i Magdalenie Patrowskiéj przyznanym zostanie.

Kraków d. 10 Grudnia 1847 r.

Sędzia Prezydujący
J. *Czernicki.*

(1r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

Ner 1433.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W zastosowaniu się do Artykułu 12 Ustawy hypotecznéj z roku 1844 wzywa mających prawa do spadku po Sebastyanie i Reginie Małżonkach Rogowskich pozostałego składającego się z Realności pod L. 139 w Gminie VIII. położonéj, aby takowe w terminie miesięcy trzech Trybunałowi przedstawili, w razie bowiem przeciwnym połowa rzeczonéj realności na imie Sebastyana Rogowskiego hypotecznie uregulowana, wprost na rzecz Walentego Rogowskiego i Julianny z Rogowskich Kawskiéj dzieci po tymże przychodząca, druga zaś połowa na imie Reginy Rogowskiéj uregulowana przez głowę Ojca Sebastyana Rogowskiego po żonie jego Reginie na Walentego Rogowskiego i Juliannę z Rogowskich Kawską spadająca, tymże przyznaną zostanie.

Kraków d. 7 Marca 1848 r.

Sędzia Prezydujący
J. Czernicki.

(2r.) Z. Sekretarza P. *Burzyński.*

Podpisany Cesarsko-Królewski Notaryusz Publiczny Miasta Krakowa i Jego Okręgu, na żądanie Właścicielki Handlu Towarów bławatnych, modnych i strojów pod firmą »Piękna Polka« w Krakowie w Rynku Głównym w domu pod L. 452 exystującego, w chęci zupełnego wysprzedania się tegoż handlu będącéj, niniejszym ogłasza licytacyą publiczną takowéj wysprzedaży, przedmiotem któréj będą towary najnowsze z najcelniejszych fabryk Francyi i Anglii, w jakie handel rzeczony jest dobrze zaopatrzony, a mianowicie: Axamity, materye jedwabne, półjedwabne, wełniane, bawełniane, batysty, wstążki jedwabne, szale i chustki w każdym rodzaju i wielkości, dywany, suknie haftowane i strojne, hafty rozmajte i koronki, płaszcze gotowe i mantele najnowszych fasonów paryzkich zastosowane do każdéj pory, towary białe i materye negliżowe, kapelusze i czepki, parasolki i deszczochrony, parfumarye i inne mody tyczące się artykuły, etc. etc., Licytacya zaś takowa rozpocznie się z dniem 28 Marca b. r. 1848 i trwać będzie każdodziennie od godziny 9 z rana do 12 w południe, a z południa od 3 do 6 wieczór. O czém się Szanowną Publiczność niniejszém zawiadamia.

Kraków d. 13 Marca 1848 r.

(3r.) (podpisano) Fr. Xawery Placer C. K. N.

Doniesienie prywatne.

Wochenrapport.

Vom 20. bis incls. 26 März 1848, sind auf der Kr. Oberschlesischen Eisenbahn:
1,575 Personen
3,660 Centner Fracht } befördert worden.
Die Einnahme Betrug fl. 2,204 Xr. 10.

Rapport tygodniowy.

Od 20 do 26 Marca 1848 roku włącznie przewieziono Koleją żelazną Krakowsko-Górnoszlązką:
1,575 osób i
3,660 centnarów frachtu.
Dochód wynosił Złr. 2,204 grajc. 38.

Der Haupt „Catalog und das Nachtrags“ Verzeichniß unserer Pflanzen Cultur Anstalt zu Tatzmannsdorf bei Güns, und in Wien am Alserbach N. 172 enthaltend eine große Sammlung von Azaleen, Camellien, Rhododendron, Rosen, Dahlien (Georginen) Obstbaeume, und sonst noch zahlreiche Glashaus und freie Landpflanzen sind bei der Redaction der Krakauer Zeitung (gratis) zu haben, woselbst auch Bestellungen angenommen werden.

Emmerich Klauzal's Comp.

(1.) in Wien Alser Vorstadt N. 172.